

Lovforslag nr. L 56. Fremsat den 22. oktober 1991 af Kim Behnke (FP), Ole Donner (FP), Kørpke Christensen (FP) og Ernst B. Schmidt (FP)

Forslag

til

Lov om ændring af postloven

(Godkendelse af udlandstakster i Folketingets Finansudvalg)

§ 1

I postloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 356 af 25. maj 1989, som ændret ved lov nr. 323 af 31. maj 1991, foretages følgende ændringer:

1. I § 32 indsættes i *1. pkt.* efter »der er nævnt i § 1, stk. 1« ordene: »samt forsendelser til Færøerne, Grønland og udlandet«.

2. I § 33 udgår *nr. 2.*

§ 2

Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Generelle bemærkninger

Det er som udgangspunkt Fremskridtspartiets opfattelse, at postvæsenets monopol på brevbesørgelse skal ophæves. Der vil derefter opstå tilsvarende kundevenlig konkurrence mellem P&T og private firmaer, som vi har oplevet på pakkeområdet.

Indtil det bliver politisk muligt at ophæve postvæsenets brevmonopol, er det Fremskridtspartiets opfattelse, at der må være politisk indsigt med og stillingtagen til de posttakster, statsmonopolet opkræver.

Dette forslag omhandler en simpel omlægning af godkendelsesproceduren for de posttakster, der vedrører forsendelser til Færøerne, Grønland og udlandet. Derved opnås der parallelitet mellem godkendelsesproceduren for de indenlandske posttakster og de udenlandske. Omlægningen bestylder, at ministeren skal forelægge udlandstaksterne til godkendelse i Finansudvalget på nøjagtig samme vilkår som den nuværende procedure for de indenlandske takster.

Nok er P&T en selvstændig virksomhed, der skal have betydelige frihedsgrader til at tilrettelægge en fornuftig driftspolitik, men P&T har som monopolvirksomhed også fraskrevet sig nogle frihedsgrader.

Når det drejer sig om størrelsen af de enkelte posttakster, er der to modstridende hensyn, der skal tages.

For det første gælder det for postvæsenet om at få bedst mulig betaling for den enkelte forsendelse. For det andet gælder det for kunderne om, at posttaksterne står i et rimeligt forhold til den service, der ydes.

På et frit marked vil disse to modstridende interesser konstant søge et balancepunkt mellem udbud og efterspørgsel. For postvæsenets brevbesørgelse gælder imidlertid, at der er tale om et monopol. Staten har i medfør af postlovens kapitel 2 en lovsikret eneret på at besørgere breve m.v. Derfor er der ikke tale om fri konkurrence, og derfor er det ikke muligt at udnytte de normale markeds kræfter til at finde ligevægtpunktet.

Politisk godkendte posttakster er selvfølgelig ind-

greb i P&T's erhvervsfrihed, men indgrebet er et produkt af det politisk bestemte monopol.

P&T's monopol er imidlertid ikke totalt. Dels er det muligt ved hjælp af forskellige budtjenester, fleksibel definition af begreberne brev kontra pakke, telefax, elektronisk post, husstandsomdelte forsendelser og en række andre alternativer at få sine brevforsendelser besørget uden om P&T. Dels er det muligt at fragte større brevmængder til udlandet for derfra at sende dem til modtagerne i Danmark eller det øvrige udland.

De først nævnte muligheder sker alle inden for lovgivningens rammer og skaber meget få problemer. Derimod er den anden mulighed – med afsendelse fra udlandet – en klar omgåelse/udnyttelse af lovgivningen. Selv om danske firmaer opretter »datterselskaber« i udlandet i form af postadresser, og selv om trafikken kræver en vis mængde post for at være rentabel, så foregår den nævnte trafik i betydeligt omfang. Hovedincitamentet for afsenderne er og har været en spekulation i portoforskelle mellem danske og udenlandske takster.

For den mængde post, der går tilbage til Danmark, har postvæsenet en rimelig mulighed for at holde øje med omfanget, eftersom det er danske postbude, der har slæbet med at bringe posten ud – på trods af at det er udenlandske postvæsener, der får portoindtægten.

Denne mulighed for at følge med i udviklingen på området gør selvfølgelig, at P&T kan justere sine takster, såfremt den nævnte trafik tager overhånd.

For den mængde post, der afsendes fra udlandet og sendes til modtager i udlandet, har danske postmyndigheder derimod absolut ingen adgang til at holde fingeren på pulsen og løbende vurdere, om mængden er stigende eller faldende, og dermed have grundlag for at evaluere gældende posttakster.

Dette lovforslag går ud på at mindske muligheden for, at den sidstnævnte trafik stiger.

Den 10. juni 1991 foretog P&T en række ændringer. Indtil 10. juni 1991 blev brevposten til udlandet opdelt i breve, postkort, tryksager og småpakker. Efter 10. juni findes der kun to typer, breve og økono-

mibreve. Forenklingen og rationaliseringen kan der argumenteres positivt for. Problemet opstår, fordi nogle typer forsendelser bliver omklassificeret og dermed pålagt højere porto. Afsenderen kan så overveje, om det kan betale sig at samle al post sammen og køre den til f.eks. Tyskland for afsendelse.

Ifølge Erhvervs-Bladet fra den 12. juni 1991 kan man opleve følgende prisdifference mellem Danmark og Tyskland:

»En tryksag på mellem 1.000 og 1.500 gram, der sendes fra Tyskland til et andet europæisk land, koster lige godt 50 kr. i porto – inkl. luftpostgebyr – (til dagskursen). Vejer forsendelsen mellem 1.500 og 2.000 gram, koster forsendelsen ca. 65 kr. Med de nye portotakster vil det koste 125 kr. at sende den samme forsendelse fra Danmark. En tryksag, der vejer knap et kg koster ca. 39 kr. i forsendelse fra Tyskland, mens det koster 78 kr. at sende den fra Danmark. Og sendes en tryksag (på knap 500 gram) fra Tyskland til en tysk modtager, koster det ca. 9,25 kr. i porto. Fra Danmark er prisen 44 kr.«

Som det fremgår af prisoplysningerne i Erhvervs-Bladet, kan der altså spares meget betydelige portoudgifter ved at samle sine forsendelser sammen og begive sig syd for den dansk-tyske grænse. Der er næppe tvivl om, at firmaer vil gøre (gør) det, og at grænsen for, hvor langt op i Jylland det kan betale sig, alene vil afhænge af den aktuelle postmængde.

Den beskrevne situation er alt andet lige til ugunst for postvæsenet, som derigennem mister indtægter. Men hvad meget værre er, så er den førte portopolitik også til stor ugunst for de afsendere, typisk mindre virksomheder, der har små mængder post, og hvor turen til Tyskland ikke kan svare sig. De store virksomheder med betydelige mængder post vil derimod finde frem til aftaler med vognmænd osv. for at spare porto.

Men ikke kun traditionelle erhvervsvirksomheder kom i klemme. Den 16. juli skriver Den Danske Forlæggerforening til Finansudvalget med følgende beskrivelse af situationen:

»Hidtil har bøger kunnet forsendes som tryksager over hele verden til enhedstakst – 18 kr., 30 kr. og 42 kr. inden for vægtgrænserne 0,5 kg, 1 kg og 2 kg. Efter systemomlægningen er disse takster væsentligt forøget – til en række lande tre- eller firedoblet.«

Kommunikationsministeren forsvarede de ændrede posttakster (jf. f.eks. Berlingske Tidende den 19. juni 1991) med, at P&T samlet ikke får flere indtægter, og henviser til, at vægtgrænsen for de almindelige breve er blevet forbedret med den nye 50-grams-grænse. Det hjælper imidlertid ikke meget for den virksomhed, der fortrinsvis har tunge forsendelser – f.eks. turistbranchens omfattende udsendelse af kataloger til udenlandske modtagere.

Det er særdeles utilfredsstillende, at P&T har lov hjemmel til egenrådigt af fastsætte disse portotakster uden hensyntagen til de samfundsøkonomiske konsekvenser heraf. Dansk erhvervsliv lider dagligt under verdens højeste skatteniveau og har derfor ikke brug for flere omkostninger til staten.

Dette lovforslag har derfor til sigte at flytte ansvaret for fastlæggelsen af portoen for forsendelser til udlandet fra ensidig P&T-afgørelse således, at det påhviler såvel ministeren som Finansudvalget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte punkter

Ad § 1

Til nr. 1

Den foreslåede nye formulering er den egentlige operative ændring af loven, hvorved den endelige godkendelse af postvæsenets takster for forsendelser til Færøerne, Grønland og udlandet påhviler ministeren og Finansudvalget – og ikke som nu alene postvæsenet selv.

Til nr. 2

Der er alene tale om en redaktionel ændring som følge af den under nr. 1 foreslåede ændring.

Ad § 2

Loven skal træde i kraft ved offentliggørelsen i Lovtidende, men får selvfølgelig først praktisk betydning næste gang, postvæsenet ønsker at ændre i gældende portotakster for såvel indland som udland.

Nærværende forslag er indeholdt i Fremskridts-partiets lovkatalog 1991-92, udgivet af Fremskridts-partiets folketingsgruppe oktober 1991, forslag nr. 88. (ISBN nr. 87-89766-00-8).